

פורום התושבים למען ניקיון השכונה - בקעה

נושאים לדיון עם ראשי אגף התברואה, 16/7-2014

מי אנחנו?

פורום תושבי בקעה למען ניקיון השכונה הינו תת-פורום של הוועדה לאיכות הסביבה במנהל קהילתי בקעה רבתי. מטרת הפורום הינה לאפשר לתושבים לפעול למען איכות החיים בסביבה המיידית שלהם ולחשוב יחד כיצד לקדם את הפיכתה של שכונת בקעה לשכונה נקייה יותר: טיפול מול הרשויות בבעיות תשתיות, איתור נקודות בעייתיות, מיפוי המצב הקיים, ייזום פעולות מיוחדות, פעולות הסברה מול התושבים ובעלי העסקים ועוד.

בחודשים האחרונים חברי הפורום נפגשו מספר פעמים כדי לבחון את בעיות הניקיון בבקעה, למפות את הנקודות הדורשות טיפול ולתעדף אותן, לחשוב יחד על פתרונות אפשריים לטווחי הזמן הקצר, הבינוני והארוך ולתכנן את דרכי הפעולה הנדרשות כדי להביא לשיפור מצב הניקיון בשכונה. חברי הפורום יצאו לשטח ובצעו סקר מקיף בכל רחובות בקעה כדי להגיע למיפוי מלא של הנקודות הבעייתיות.

מטרת הפגישה עם ראשי אגף התברואה הינה להתמקד בנושאי תשתית, להצביע על בעיות נקודתיות בכל הקשור במתקני האשפה ובתהליכי הפינוי ולחשוב יחד על פתרונות יעילים שיוכלו להיות מיושמים בשנים הקרובות. אנו מקווים לבסס שיתוף פעולה שוטף בין התושבים הפעילים לבין עובדי אגף התברואה - **בכוחות משותפים נוכל להביא לשיפור עצום!**

נושאים כלליים לדיון

- אנו מבקשים מהנוכחים הקשבה ופתיחות לרעיונות חדשים. מעבר לטיפול בבעיות נקודתיות יש צורך בחשיבה ארוכת טווח בנוגע לטיפול באשפה ואנו מעוניינים להשמיע כמה מהרעיונות שעלו בדיוני הפורום בתקווה שיפרו חשיבה של מקבלי ההחלטות.
- אנו מבקשים לשמוע את חזון העירייה לטווח הבינוני והארוך בנושא התברואה. מהי התכנית האסטרטגית של אגף התברואה ואיך רואה את מערכות התברואה בעוד 5, 10 ו-20 שנים; כיצד ניתן ללמוד מניסיוןן של ערים אחרות בארץ ובעולם? זה מתייחס לנושאים כמו איסוף, פינוי ושינוע פסולת, הפחתת נפחי אשפה, צמצום ומניעה של זיהומי קרקע וזיהום אוויר, הפחתת סיכונים, מחזור, אימוץ טכנולוגיות מתקדמות וכו'.
- יש הכרח במקומות מסויימים בהטמנה של מיכלי אשפה גדולים כפי שנעשה במקומות אחרים בעיר. אנו מציעים קידום מדיניות שתאפשר ניצול של תהליך הבנייה בפרוייקטים גדולים להטמנת מיכלי אשפה איזוריים (לאו דווקא כאלו שמשרתים את הפרוייקט). לדוגמא: פרויקט חצרות בקעה ומכולות האשפה בדרך בית לחם.
- המידע המדוייק ביותר לגבי מחסור בפחים, פחים לא תקינים וכו' נמצא אצל עובדי התברואה שעוסקים בפינוי; צריכה להיות דרך לארגון המידע הזה ולהעברתו לגורמים האחראיים כדי לפתור בעיות ברגע שמתעוררות, ולא להמתין לתלונות התושבים.
- קיים צורך דחוף במציאת דרכים להפחתת כמויות האשפה ונפחה (במיוחד חשוב לגבי בתי העסק).
- מהם הכללים והחוקים לגבי הטיפול באשפה בבנייה חדשה? האם יש תקן של פחים לבניין/יח"ד? האם יש צורך בהיתרי תברואה כחלק מהיתר האכלוס?
- ברור אופני הטיפול במקרים נקודתיים של "היעלמות" פחים, שינוי במיקומים וכו'.
- יש מקומות בהם אנחנו רואים שנעשית עבודה יסודית או שחל שיפור בעת האחרונה; אנו מקווים שמגמה זו תימשך ותתחזק.

נושאים עיקריים שדורשים טיפול

- החלפת צפרדעי האשפה במיכלי אשפה רגילים, בשל המפגע ההיגייני, הבטיחותי והאסתטי שהם גורמים.
- הגדרת האחריות של בתי העסק בנושא הטיפול באשפה שלהם והטלות קנסות במידה שלא יעמדו בכך; קיים מחסור מהותי במיכלי אשפה המשרתים את בתי העסק.
- על אשפה המיוצרת ע"י מוסדות ציבוריים – בעיקר בתי אבות, בתי כנסת, בתי ספר וגני ילדים – להיות מטופלת באופן ספציפי וייחודי לה (יש לשקול הצבת מיכלים קטנים בתוך המתחמים ואף מועדי פינוי שונים). במצב היום חלק מהמוסדות הללו מעמיסים על הדיירים בסביבה את הפסולת שלהם.
- פיזור לקוי של מיכלי האשפה בחלק מרחובות בקעה.
- מחסור במיכלי אשפה ומיכלים לא תקינים במקומות שונים בשכונה.
- **סידור גומחות מתאימות למיכלי האשפה במקומות בהם יש בכך צורך; יש להשתדל שזה לא יהיה על חשבון המדרכות במקומות צפופים.**
- הקפדה על סגירת מיכלי האשפה ואיסוף מה שנשפך על הרצפה בסביבת הפחים לאחר ריקון. מדוע יש מקומות בהם באופן קבוע המיכלים נשארים פתוחים אחרי הפינוי? ברחוב הרכבת לאחרונה חל שיפור ניכר בנושא זה.
- קיימת בעיה של סתימת הפחים ע"י קבלני הגינון של שפ"ע שממלאים את הפחים בגזם.
- במקרים מסויימים אנו נתקלים בבעייה דומה של סתימת פחים ע"י קבלני שיפוצים.
- מיכלי מחזור: חלק מהם סובלים מבעיות תחזוקה; מיכלי מחזור רבים לא נסגרים (כלובי בקבוקים, קרטוניות); חלק מכלובי הבקבוקים ישנים ובעלי פתח קטן; הדבקת מודעות ע"י קבלנים שונים על מיכלי המחזור; קיים מחסור במיכלים לסוגי מחזור נוספים: בגדים, בקבוקים, מתכת, אלקטרוניקה; הועלתה הצעה להקים נקודת איסוף לחלק מהחומרים במנהל הקהילתי; ברחוב גדעון וברחוב לוי ניתן להעשיר את מרכזוני המחזור, ואף לשקול עיצובים חדישים ומיכלים קטנים יותר המתאימים יותר לאופי הבנייה הירושלמית.
- יש לבחון מחדש את מיקומם של מיכלי האשפה והמחזור כך שיעודדו שימוש בהם, ושלא יחסמו שדה ראייה של הולכי רגל (בזמן חציית כבישים) ושל נהגים.
- קיים מחסור בפחי רחוב (בעיקר ליד ספסלים ציבוריים); יש לדאוג לכך שפחי הרחוב ואלו שבגינות הציבוריות יהיו יעילים ומוגנים ככל שניתן מפני עורבים, חתולים ומיני מכרסמים אחרים.

הערות נקודתיות ומפורטות

- **דרך בית לחם** – מחסור בפחי אשפה; צרכי בתי העסק רחוקים מלהיות מסופקים; השלכת קרטונים למכולה; ל"גרנד קפה" אין מיכלי אשפה.
- **רחוב לוי פינת דרך בית לחם** – מיכל לבן בעייתי, תושבים משאירים זבל על המיכל, לבית פרנקפוקטר אין מספיק פחי אשפה; פיזור מיכלי המחזור דורש שיפור.
- **רחוב עתניאל** – תושבים זורקים זבל ליד הפח (מה בסידור הפחים גורם לכך?); הפחים לא מוחזרים למקומותיהם לאחר פינוי.
- **רחוב ציפורה** – הצפרדע בעייתית מאד; אינה מספקת את הצרכים – משרתת למעלה מ-150 יח"ד; יש להציב מיכלים רגילים עבור כל בניין בצד האי-זוגי של הרחוב וזאת מכיוון שלבניין בציפורה 4 יש את המיכלים הפנימיים שלהם; ללמוד את כיווני זרימת תנועת הולכי הרגל למטרות ייעול; מיכלי מחזור חוסמים את שדה הראייה לילדים החוצים ולנהגים.
- **רחוב בעז** – הפח הקרוב במרחק כ-250 מ' (5 דקות הליכה שכוללות גם חציית כביש ראשי).
- **רחוב פרץ** – פח שבור.
- **רחוב יהודה (מול פרץ)** – פח שבור.
- **רחוב ליפשיץ** – מכולה מאד מלוכלכת; הדלתות לא ניתנות לפתיחה.
- **בי"ס גאולים** – פחי אשפה שהיו בתוך ביה"ס הוצאו לרחוב (גד); מוצבים על המדרכה ללא גומחות או מתקן; גני הילדים מעמיסים על פחי התושבים.
- **רחוב קיבוץ גלויות** – מיכלי אשפה לא תקינים, מחסור במיכלים; יש להוסיף בבית מס. 7-9, ליד מקלט המשא"ז.
- **מחסור בגומחות מתאימות** – רחוב פרץ, רחוב חלץ (למעלה), רחוב ציפורה, רחוב יהודה (למטה), רחוב ליפשיץ, רחוב עתניאל, רחוב מרדכי היהודי, רחוב ראובן, רחוב אפרים, רחוב יאיר, רחוב אהוד, רחוב הרכבת, רחוב יפתח, דרך בית לחם.
- **פחים שנשארים פתוחים** – רחוב שמעון, רחוב יהודה, רחוב בנימין, רחוב הרכבת (חל שיפור ניכר לאחרונה), קיבוץ גלויות.